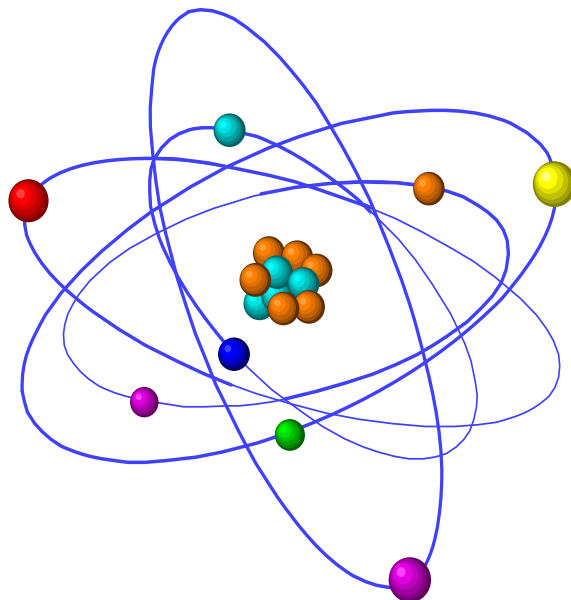

PLANGRUNNLAG
FOR
DEN KOMMUNALE
ATOMBEREDSKAPEN

Revidert 1. november 2004
Utarbeidet i samarbeid mellom fylkesmennene og Statens strålevern

Innholdsfortegnelse:

PLANGRUNNLAG FOR KOMMUNAL ATOMULYKKESBEREDSKAP	4
1. Målsetting.....	4
2. Hendelser, ulykker og ansvar	4
3. Kilder til ulykker	6
4. Tiltak for integrering av atomulykkesberedskapen i den kommunale kriseplanen.....	7
VEDLEGG – UTFYLLENDE INFORMASJON	12
Vedlegg 1: Kommunens oppgaver.....	12
Vedlegg 2: Ansvar og organisering ved mindre strålingsulykker.....	13
Vedlegg 3: Organisering når Kriseutvalget ved atomulykker har ansvaret	14
Vedlegg 4: Beredskapsnivåer, varsling og rapportering	16
Vedlegg 5: Øvelser og kompetansetiltak	17
Vedlegg 6: Henvisninger.....	18

Forord

Dette Plangrunnlaget for den kommunale atomberedskapen er utarbeidet i samarbeid mellom fylkesmennene og Staten strålevern for å være et hjelpemiddel i arbeidet med kommunal atomberedskap.

Dette dokumentet er også tilgjengelig på Statens stråleverns nettsider (www.nrpa.no). Dokumentet finnes også elektronisk hos Fylkesmennene.

Den første versjonen var foreløpig og utgitt 2.5.2003. Denne versjonen er revidert og utgitt 1.11.2004.

PLANGRUNNLAG FOR KOMMUNAL ATOMULYKKEBEREDSKAP

1. Målsetting

Med hjemmel i Lov om helsemessig og sosial beredskap av 23.6.2000, er kommunene pålagt en planleggingsplikt i forhold til atomulykker og andre strålingsulykker.

Dette plangrunnlaget (med vedlegg – utfyllende informasjon) skal kunne benyttes av kommunen ved integrering av atomulykkes- og strålevernberedskapen i den kommunale Kriseplanen.

Hensikten med dokumentet er å gi kommunen et grunnlag for å utarbeide én plan for håndtering av hendelser, ulykker, trusler eller handlinger der radioaktive stoffer og stråling er involvert. Det henvises også til Strålevernets skriv av 24.8.1995 om kommunal risiko- og sårbarhetsanalyser. For øvrig er en oversikt over aktuelle henvisninger gitt i vedlegg 6.

2. Hendelser, ulykker og ansvar

Det kan skje forskjellige typer ulykker eller hendelser der radioaktive stoffer og stråling er involvert:

- Kjernekraftverk eller andre utenlandske sivile eller militære atomanlegg der uhell kan føre til spredning av radioaktivt materiale til omgivelsene og som kan gi konsekvenser i Norge eller for norske interesser.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker
- Forskningsreaktorene i Halden eller på Kjeller, som ved uhell kan føre til spredning av radioaktivt materiale til omgivelsene.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Politi og lokale redningsressurser LRS (HRS) i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.
- Sivile eller militære reaktordrevne fartøy i norske havner som ved uhell kan føre til spredning av radioaktivt materiale til omgivelsene.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Politi og lokale redningsressurser LRS (HRS) i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.
- Sivile eller militære reaktordrevne fartøy nær norsk kyst som ved uhell kan føre til spredning av radioaktivt materiale til omgivelsene.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Politi og lokale redningsressurser LRS (HRS) i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.
- Styrt av satellitter med reaktorer eller radioaktivt materiale om bord der radioaktivt materiale potensielt kan spres over store områder.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Politiet og lokale redningsressurser i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.

- Industribygg eller sykehus med store radioaktive kilder hvor man kan identifisere scenarier som kan kreve umiddelbare dosereduserende tiltak på anlegget, i eks. bestrålingsanlegg.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Politi og lokale redningsressurser LRS (HRS) i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.
- Uhell / ulykker innen for eksempel industriell radiografi eller ved transport av radioaktive materiale der ulykkesstedet er vanskelig å utpeke på forhånd, dvs. typisk hendelser på ukjent sted ("utenfor gjerdet").
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker.
Eventuelt i samarbeid med Politi og lokale redningsressurser LRS (HRS) i en tidlig fase dersom liv og helse står på spill.
- Radioaktive kilder på avveie og utenfor nødvendig administrativ kontroll.
Ansvarlig: Statens strålevern / Kriseutvalget ved atomulykker.
- Sprengning av atomvåpen ved sikkerhetspolitisk krise/krig. Terror- eller sabotasje handlinger som kan medføre spredning av radioaktivt materiale eller trussel om dette.
Ansvarlig: Kriseutvalget ved atomulykker. Regjeringen. (Forsvaret for militært personell).
- Uhell / ulykker med strålekilder som brukes i norsk industri, helsevesen eller forskning som kan resultere i eksponering av befolkning og miljø innenfor virksomhetens eget kontrollerte område.
Ansvarlig: Eier av virksomheten innenfor virksomhetens geografiske område. Politi og lokale redningsressurser (eventuelt LRS, HRS) i en tidlig fase, dersom liv og helse står på spill. Kriseutvalget ved atomulykker ved ulykker der situasjonen utenfor virksomhetens geografiske område vil kunne kreve det.

Måten ulykkene håndteres på, vil avhenge av ulykkens eller hendelsens art, størrelse og mulige konsekvenser.

Ved atomulykker eller strålingsulykker eller hvor slike ulykker ikke kan utelukkes, vil Kriseutvalget ved atomulykker tre sammen. Kriseutvalget vil med sine fullmakter sørge for iverksettelse av nødvendige koordinerte tiltak. Dette kan gjelde de fleste typer ulykker der radioaktive stoffer og stråling kan spres til omgivelsene. I en tidlig fase, og dersom liv og helse står i umiddelbar fare, vil også redningssentraler i form av Hovedredningssentral (HRS) eller Lokal redningssentral (LRS) kunne iverksette tiltak for å redde liv og helse. Kriseutvalget vil da koordinere sine aktiviteter med HRS eller LRS.

Kriseutvalget vil i en akutt fase av en atomulykke være ansvarlig for koordinert informasjonsformidling til sentrale myndigheter og samarbeidspartnere i inn- og utland, det krisehåndterende apparatet i fylkene, media og allmennheten.

Fylkesmannen er Kriseutvalgets regionale ledd ved en atomulykke. Fylkesmannen leder det regionale atomberedskapsutvalget (ABU) og koordinerer iverksatte tiltak på oppdrag fra

Kriseutvalget. Fylkesmannen samordner arbeidet regionalt, formidler informasjon og er bindeledd mellom sentralt og lokalt nivå. Kommunikasjon mellom Kriseutvalget og kommunene skjer gjennom Fylkesmannen.

Ved mindre strålingsulykker av lokal karakter, vil disse håndteres av det vanlige redningsapparatet (brann, politi, helse) uten at Kriseutvalget etableres. Lokal redningssentral og eier av virksomhet håndterer situasjonen. Kommunen må i slike tilfeller forholde seg til disse aktørene.

Ved mindre hendelser med kilder, vil Strålevernet håndtere situasjonen på vegne av Kriseutvalget. Lokalt vil redningstjenesten håndtere situasjonen på eventuelt skadested (se vedlegg 2).

Statens strålevern har ekspertise og utstyr til å kunne bistå i håndteringen av slike situasjoner.

3. Kilder til ulykker

Anlegg, kilder eller hendelser som vil kunne utløse tiltak er:

Atomulykker:	Strålingsuhell / -ulykker:	Terrorisme / sabotasje:
<ul style="list-style-type: none"> • ved kjernekraftverk • ved norske forskningsreaktorer • med reaktordrevne fartøy • ved styrt av satellitter med radioaktivitet om bord • med atomvåpen • ved andre nukleære anlegg som f.eks. represseringsanlegg • ved anlegg for håndtering av radioaktivt avfall. 	<ul style="list-style-type: none"> • ved virksomheter innen industri, helsevesen, eller forskning som besitter radioaktive kilder • ved transport av radioaktivt materiale • med radioaktive kilder som er mistet i Norge • med radioaktive stoffer eller kilder på avveie i utlandet og som importeres til Norge. 	<ul style="list-style-type: none"> • ved tyveri eller sabotasje, eller trussel om dette mot anlegg med radioaktive stoffer i Norge • ved spredning av radioaktive stoffer eller trussel om dette i Norge. Dette inkluderer også spredning ved detonasjon av konvensjonelt sprengstoff.

Det finnes en rekke ulike anvendelsesområder for radioaktivt materiale i samfunnet. De viktigste kan oppsummeres slik:

- prosessindustri
- verkstedindustri
- ved sykehus
- oljeindustri
- forskningsinstitusjoner som universiteter, høgskoler og lignende
- under transport fra et sted til et annet.

For sine beredskapsplaner, bør kommunene skaffe seg oversikt over radioaktive kilder som brukes innen kommunen. Dette kan være viktig informasjon, spesielt for innsatsmannskaper som kommunen setter inn for å berge liv, helse og andre verdier.

4. Tiltak for integrering av atomulykkesberedskapen i den kommunale kriseplanen

I de tilfeller Kriseutvalget ved atomulykker trer sammen vil beskjed om iverksetting av tiltakene nedenfor komme fra Kriseutvalget, via fylkesmannen til kommunen (se også vedlegg 3 og 4). Tiltakene er hentet fra Kriseutvalgets fullmakter i akutfasen (jfr. kgl.res. av 26.6.1998).

Tiltakene Kriseutvalget kan iverksette i akutt fase er også tatt inn i *Plan for Kriseutvalget ved atomulykker, Kriseutvalgets faglige rådgivere og sekretariat* og *Plan og Veileder for den regionale atomberedskapen*.

En atomulykke og tiltakene som iverksettes i forbindelse med en slik ulykke, kan ha betydelige konsekvenser for samfunnet. Kommunen må derfor planlegge hvordan den skal kunne opprettholde en mest mulig normal samfunnsdrift i slike situasjoner, slik at skadevirkningene begrenses mest mulig. Se for øvrig vedlegg 1.

Kommunen må sørge for at de oppgaver som må utføres blir gjennomført.

Veiledning for kompetansehevende tiltak og øvelser for kommunen er gitt i vedlegg 5.

Tiltak fra Kriseutvalget:	Tiltaket innebærer:	Kommunens planlegging for gjennomføring av tiltaket:	Kommunens tiltak:
<p>1. Pålegge sikring av områder som er sterkt forurensset (begrensning av tilgang og trafikkrestriksjoner, sikring og fjerning av radioaktive fragmenter).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adgangsbegrensning - trafikkrestriksjoner - sikring av kilde - fjerning av kilde 	<p>Kommunen skal videreformidle informasjonen fra Kriseutvalget om at publikum skal fjerne seg fra et angitt område. Ved behov skal denne informasjonen tilpasses lokale forhold av kommunen. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. evakuering, transport, innkvartering, forpleining, avsperring, kunngjøring, informasjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kriseledelse - informasjon - evakuering - innkvartering - rapportering
<p>2. Pålegge akutt evakuering av små lokalsamfunn i tilfeller hvor utslippskilden (lokal reaktor, havarert fartøy med reaktor, fragmenter fra satellitt) utgjør en direkte trussel mot liv og helse lokalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adgangsbegrensning - trafikkrestriksjoner - evakuering - innkvartering 	<p>Kommunen skal videreformidle kunngjøringen fra Kriseutvalget om akutt evakuering av aktuelt område. Kommunen skal, i samarbeide med politiet, eventuelt Sivildforsvaret og Forsvaret, gjennomføre evakuering. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. evakuering, transport, innkvartering, forpleining, avsperring, kunngjøring, informasjon. Kommunen må kunne planlegge eventuelle lokale tilpasninger ved evakuering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kriseledelse - informasjon - evakuering - innkvartering - forpleining - avsperring - rapportering - transport
<p>3. Pålegge kortsiktige tiltak/restriksjoner i produksjon av næringsmidler (for eksempel å holde husdyr inne, å utsette innhøsting).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kortsiktige tiltak / restriksjoner i produksjon av næringsmidler - informasjon, retningslinjer - kontrolltiltak 	<p>Kommunen skal videreformidle kunngjøringen fra Kriseutvalget om kortsiktige tiltak/ restriksjoner i produksjon av næringsmidler. Utarbeidete informasjonstiltak, retningslinjer til produsenter og distributører av næringsmidler skal videreformidles. Om nødvendig skal informasjonen tilpasses lokale forhold. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. kunngjøring, informasjon, tiltak for å skaffe fôr til husdyr, transport, kontrolltiltak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informasjon - skaffe fôr til husdyr (foring) - transport - kontrolltiltak - rapportering

Tiltak fra Kriseutvalget:	Tiltaket innebærer:	Kommunens planlegging for gjennomføring av tiltaket:	Kommunens tiltak:
4. Pålegge/gi råd om rensing av forurensede personer.	- rensing forurensede personer	Kommunen skal videreformidle rådene og anbefalingene fra Kriseutvalget om rensing av forurensede personer. Kommunen skal, eventuelt i samarbeid med Forsvaret og Siviltforsvaret, iverksette tiltak for å kunne gjennomføre rensing av enkeltpersoner eller grupper av befolkningen. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. å stille rensesmuligheter til disposisjon (dusjanlegg), forsvarlig håndtering av radioaktivt forurensede artikler / materiale (spesialavfall), transport, innkvartering, forpleining, avsperring, kunngjøring, informasjon.	<ul style="list-style-type: none"> - rensing - avfallshåndtering - avsperring - transport - innkvartering - forpleining - informasjon - rapportering
5. Gi råd om opphold innendørs for publikum.	- innendørs opphold	Kommunen skal videreformidle rådene og anbefalingene fra Kriseutvalget om innendørs opphold. Om nødvendig skal kommunen, i samarbeid med politimesteren, tilpasse rådene og anbefalingene til lokale forhold. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. kunngjøring, informasjon, drift av skoler, daginstitusjoner, barnehager, helse- og pleieinstitusjoner, tiltak for at lokalsamfunnet skal fungere i en forurensningssituasjon.	<ul style="list-style-type: none"> - informasjon - drifts av egne institusjoner - rapportering - drift av egen virksomhet

Tiltak fra Kriseutvalget:	Tiltaket innebærer:	Kommunens planlegging for gjennomføring av tiltaket:	Kommunens tiltak:
6. Gi råd om opphold i tilfluktsrom.	- opphold i tilfluktsrom	Kommunen skal videreformidle rådene og anbefalingene fra Kriseutvalget om å ta opphold i tilfluktsrom. Om nødvendig skal kommunen, i samarbeid med politiet, Sivilforsvaret og Forsvaret, tilpasse rådene og anbefalingene til lokale forhold. Dette tiltaket vil først og fremst være et tiltak som kan bli iverksatt ved sikkerhetspolitisk krise / krig. Tiltaket innebærer klargjøring av tilfluktsrom for publikum.	- informasjon - klargjøring - drift av t-rom - rapportering (tiltaket gjelder først og fremst ved sikkerhetspolitisk krise og i krig)
7. Bruk av jodtabletter.	- distribusjon og utdeling av jodtabletter	Kommunen skal videreformidle kunngjøringen fra Kriseutvalget om utdeling og distribusjon av jodtabletter. Kommunen skal forestå utdelingen av jodtabletter i aktuelle områder til befolkningen. Tiltaket gjelder for de kommuner som har fått beskjed om det.	- distribusjon - informasjon - rapportering (tiltaket gjelder for områder i Nord-Norge; i Nordland nord for Salten samt i Troms og Finnmark)
8. Gi kostholdsråd (for eksempel råd om å avstå fra konsum av visse kontaminerte næringsmidler).	- gi kostholdsråd - avstå fra konsum av angitte produkter	Kommunen skal videreformidle kunngjøringen fra Kriseutvalget om kostholdsråd. Utarbeidete informasjonstiltak, retningslinjer til produsenter og distributører av næringsmidler skal videreformidles. Om nødvendig skal informasjonen tilpasses lokale forhold. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av bl.a. kunngjøring, informasjon, kontrolltiltak og rapportering.	- informasjon - forberede kontrolltiltak - rapportering

Tiltak fra Kriseutvalget:	Tiltaket innebærer:	Kommunens planlegging for gjennomføring av tiltaket:	Kommunens tiltak:
9. Gi råd om andre dosereduserende tiltak.	- råd og informasjon	Kommunen skal videreformidle informasjonen om andre dosereduserende tiltak fra Kriseutvalget. Rådene og anbefalingene skal om nødvendig tilpasses lokale forhold av kommunen. Kommunen må forberede seg på å kunne stille ressurser til rådighet for gjennomføring av tiltaket. Dette kan bestå av en rekke forhold som er nødvendige å gjennomføre for å sikre liv, helse og økonomiske verdier.	<ul style="list-style-type: none"> - informasjon - stille nødvendige ressurser til rådighet - rapportering - en rekke praktiske handlinger, kombinasjon av forhold nevnt over

VEDLEGG – UTFYLLENDE INFORMASJON

Vedlegg 1: Kommunens oppgaver

Kommunen må planlegge handlinger og være forberedt på å kunne gjennomføre eller bistå andre etater i gjennomføringen av en rekke forskjellige oppgaver. Disse kan sammenfattes og bl.a. være:

- informasjonsformidling
- kunngjøring
- evakuering og sikring
- transport
- innkvartering og forpleining
- adgangsbegrensning
- tilsyn med husdyr (for eksempel ved fraflyttede gårdsbruk)
- tiltak for å skaffe fôr til husdyr
- rensing av radioaktivt forurensede personer
- ved rensing, å stille egnede lokaliteter til disposisjon
- forsvarlig håndtering og deponering av radioaktivt forurensede artikler / materiale (spesialavfall)
- drift av egne anlegg som skoler, daginstitusjoner, barnehager, helse- og pleieinstitusjoner ved iverksettelse av tiltak
- tiltak for at lokalsamfunnet skal kunne fungere i en forurensningssituasjon
- klargjøring og drift av egne tilfluktsrom
- distribusjon og utdeling av jodtabletter til angitte brukergrupper (gjelder for områder i Nord-Norge; i Nordland nord for Salten samt i Troms og Finnmark + ev. andre angitte steder)
- kontrolltiltak
- rapportering

Vedlegg 2: Ansvar og organisering ved mindre strålingsulykker

Mindre strålingsulykker av lokal karakter vil normalt bli håndtert lokalt gjennom vanlige kanaler og på samme måte som for ulykker med andre farlige stoffer.

Uhell / ulykke med radioaktivt materiale inne på et bedriftsområde og der konsekvensene er begrenset til dette bedriftsområdet, håndteres normalt av bedriften eller institusjonen selv, eventuelt sammen med ledelse for innsatsmannskaper (politi, brannvesen og ambulanse).

Mindre uhell / ulykker med radioaktivt materiale på offentlig sted eller som kan få begrensede konsekvenser på offentlig sted, håndteres av Politiet og LRS. Kommunen må her ha planer for å yte bistand til nødvendige tiltak. Ved mer omfattende konsekvenser som krever koordinering av tiltak, vil Kriseutvalget kunne etableres.

Kommunen må ha planer for beskyttelse av sine innsatsmannskaper i forhold til radioaktive stoffer dersom dette er relevant.

Statens strålevern er tilsynsmyndighet for strålevern i Norge og har utstyr og kompetanse som kan benyttes ved vurdering og håndtering av ulykker med radioaktive kilder. Strålevernet har døgnbemannet telefonvaktjeneste.

Vedlegg 3: Organisering når Kriseutvalget ved atomulykker har ansvaret

Beredskapsorganisasjonen består av:

- Kriseutvalget ved atomulykker (Kriseutvalget / KU)
- Kriseutvalgets faglige rådgivere
- Kriseutvalgets sekretariat (Statens strålevern / Strålevernet / NRPA)
- Kriseutvalgets informasjonsgruppe (KU-info)
- Regionale ledd (Fylkesmannen / FM)
- Kommuner og ytre etater.

Kriseutvalget skal ved atomulykker og hendelser der atomulykker ikke kan utelukkes, og som kan ramme Norge eller berørte norske interesser, sørge for koordinert innsats og informasjon. Kriseutvalget skal treffe beslutninger om og iverksetting av tiltak i akuttfasen av en atomulykke. Kriseutvalget har i tillegg oppgaver i det løpende beredskapsarbeidet og skal fungere som rådgiver for myndighetene i senfasen av en atomulykke. Hovedmålet med innsatsen skal være å beskytte liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser.

Til å støtte seg har Kriseutvalget faglige rådgivere med relevant hjelpemidler og kompetanse.

Kriseutvalget kan i akutt-tilfeller innkalle sin egen informasjonsgruppe (KU-info) for å styrke informasjonsarbeidet. Medlemmene i KU-info rekrutteres fra de samme etater som Kriseutvalget og Kriseutvalgets faglige rådgivere.

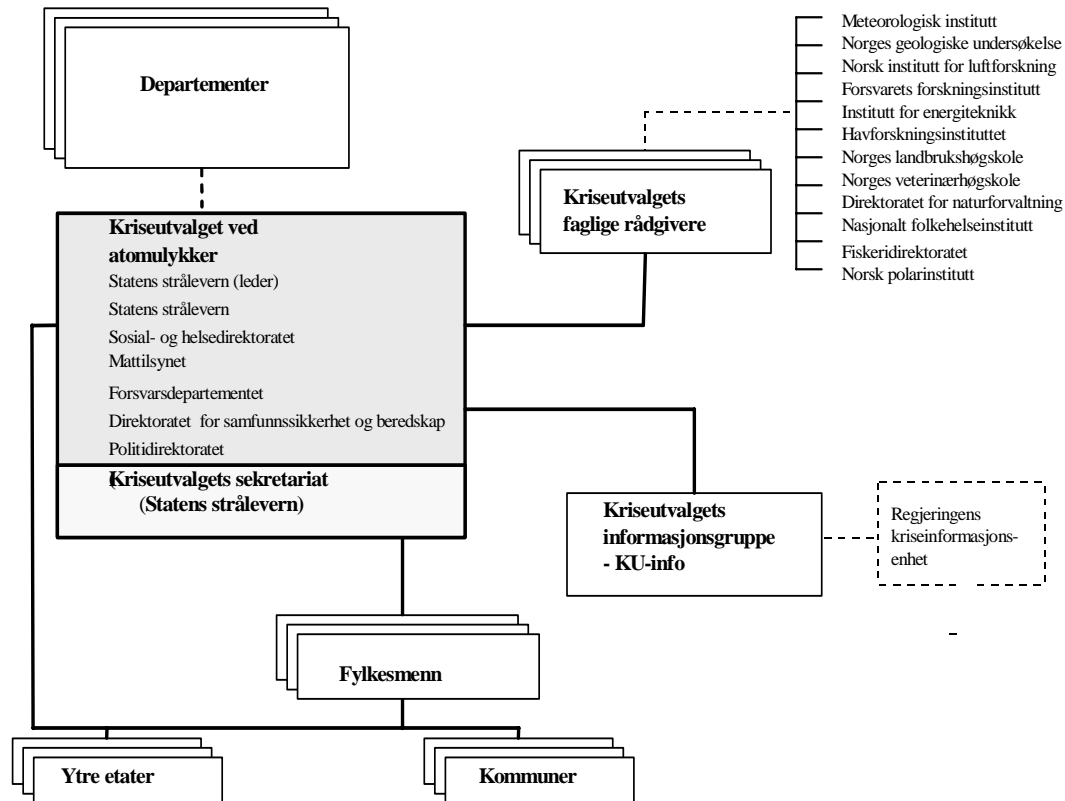
Statens strålevern er myndighet og fagetat for strålevern og er i tillegg nasjonalt og internasjonalt kontaktpunkt. Kriseutvalget ledes av Statens strålevern. Strålevernet er sekretariat for Kriseutvalget.

Fylkesmannen er Kriseutvalgets regionale ledd. Fylkesmannen leder det regionale atomberedskapsutvalget (ABU) Fylkesmannens oppgaver er iverksetting av tiltak på oppdrag fra Kriseutvalget, samordning av arbeidet regionalt, formidling av informasjon og å være et bindeledd mellom sentralt og lokalt nivå. Fylkesmannen vurderer videre informasjon til kommunen. Det er fylkesmannen som vil varsle videre til kommunen og eventuelt gi kommunen oppdrag i forhold til tiltak som er iversatt av Kriseutvalget. Kommunen vil få ansvaret for den praktiske gjennomføring av vedtatte tiltak ved atomulykker og må være forberedt på å gi tilpasset informasjon ut til sine innbyggere.

Kommunen og fagetatenes ytre ledd lokalt vil få ansvaret for den praktiske gjennomføringen av vedtatte tiltak ved atomulykker.

Det enkelte departement er ansvarlig for at beredskapen innen egen sektor er tilfredsstillende, herunder ligger ansvaret for tildeling av tilstrekkelige ressurser. Medlemmene i beredskapsorganisasjonen skal opprettholde nødvendig kompetanse og ha foretatt koordinert planlegging.

Atomulykkesberedskapsorganisasjonen:

Kommunens ansvar og oppgaver kan kort sammenfattes slik:

- etablere kommunens kriseledelse
- påse at de tiltak som er besluttet iverksatt, blir gjennomført lokalt
- påse nødvendig samordning av fagetatens tiltak lokalt, for eksempel landbruk, helse, næringsmiddeltilsyn, miljø, fiskeri
- viderebringe relevant informasjon fra ansvarlige sentrale og regionale myndigheter
- legge til rette for effektiv informasjonsutveksling mellom de respektive fagetater
- sørge for at relevante opplysninger gjøres kjent for ABU v/fylkesmannens krisestab
- bistå politiet i arbeidet med evakuering og sikring eller annet etter behov.

Vedlegg 4: Beredskapsnivåer, varsling og rapportering

Beredskapsnivåer:

Atomberedskapsnivåene sentralt, regionalt og lokalt er følgende to trinn:

- informasjonsberedskap
- høynet atomberedskap.

Informasjonsberedskap:

«*Informasjonsberedskap*» erklæres ved en ulykke / hendelse, eller ved et rykte om en ulykke/hendelse, som er av en slik karakter at det er nødvendig at atomberedskapsorganisasjonen utenfor sekretariatet har behov for å vite om det.

Høynet atomberedskap:

«*Høynet atomberedskap*» skal erklæres ved en større ulykke/hendelse med fare for radioaktivt utslipp som kan få alvorlige konsekvenser for Norge eller norske interesser. Høynet atomberedskap kan etableres som en naturlig styrking av «*informasjonsberedskap*». «*Høynet atomberedskap*» kan bli etablert direkte på grunnlag av varsel eller mottatt informasjon. Slik informasjon vil kunne være verifisert og / eller offisiell informasjon, innhentede måleresultater m.m.

Varsling:

Varsling om atomulykke / -uhell til kommunen vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.

Normalt vil varslingen komme fra:

- fylkesmannen.

Varsel kan også komme fra:

- politiet.

Rapportering:

Kommunen skal rapportere til fylkesmannen.

Vedlegg 5: Øvelser og kompetansetiltak

Kommunen bør vurdere følgende momenter av betydning for øvelser og annen kompetanseoppbygging på atomberedskapsområdet:

- Kompetansebehovet i kommunen skal avledes av de 9 tiltakene fra Kriseutvalget, jfr. kap. 4 i Plangrunnlaget over.
- Ved øvelser må det settes fokus på kommunens kriseledelse, samordning og samarbeid mellom berørte parter, informasjon og evakuering
- Kommunen bør etterspørre overfor fylkesmannen de styringssignalene som gis fra sentralt hold vedrørende kompetansetiltak for kommunen.
- Kommunen bør være spesielt oppmerksom på kompetansebehov for tilsatte i stillinger som er viktige for atomberedskapskapen.
- Kommunen bør ta opp med fylkesmannen eventuelle behov for å ”skreddersy” kurs / øvelser for egen kommune. Jfr. også avsnittet om systematisk kompetanseoppbygging i *StrålevernRapport 2000:11*.
- Kommunen bør følge med på tilbud om kurs bl.a. ved Nasjonalt utdanningscenter for samfunnssikkerhet og beredskap (www.dsb.no).
- Kommunen kan også være oppmerksom på muligheten for informasjon og kompetanse gjennom bruk av internettsidene til
 - fylkesmannen (www.fylkesmannen.no / ”respektive fylke”)
 - DSB (www.dsb.no)
 - Strålevernet (www.nrpa.no).

Vedlegg 6: Henvisninger

- Lov nr. 36 av 12.5.2000 *Om strålevern og bruk av stråling.*
- *Lov om helsemessig og sosial beredskap* av 23.6.2000 med tilhørende forskrifter.
- Kgl. Res. av 26.6.1998 *Atomulykkesberedskap. Sentral og regional organisering.*
- *Plan for Kriseutvalget ved atomulykker, Kriseutvalgets faglige rådgivere og sekretariat* av 11.2.2003.
- *Plan og veileder for den regionale atomulykkesberedskapen* av 1.7.1999.
Tiltakene som framgår her, danner basis for kommunens planlegging og beredskap. Tiltakene er relevante også ved uhell av lokal karakter.
- *Veileder for kriseplanlegging i kommunene*, DSB 1998.
- *Veileder i informasjonsberedskap*, DSB 1999.
- *Veileder for Systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunene*, DSB 2001.

DSB og Strålevernet har utgitt veiledere slik at kommunen kan gjennomføre sine analyser på en enkel og ensartet måte. Strålevernet har valgt å ikke gi konkrete svar om trusselen til den enkelte kommune. Veilederen er en rettesnor som skal gi kommunen mulighet til selv å innhente faktaopplysninger, foreta vurderinger og gjennomføre analyser ut fra lokale forhold.

- *Veileder for kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser*, utgitt av DSB 1994.
- *Kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser - bidrag til atomberedskapsdelen*, utgitt av Strålevernet 24.8.1995 og sendt ut til kommunen via fylkesmannen.